

**แผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน
บ้านคลองลาด (บ้านคลองลัด) หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางบ่อ
อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ**

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. ข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้าน

๑.๑ ประวัติชุมชน

หมู่บ้านคลองลาด ตั้งขึ้นมาในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ เดิมเป็นที่ราบลุ่มต่ำ มีประชากรมาอาศัยอยู่เป็นกลุ่มๆ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติในลำคลองมีกุ้งหอยปูปลาชุกชุมมาก และประชาชนมีอาชีพทำนาเป็นหลัก ในสมัยนั้นการหาปลาตามลำคลอง คู ห้วย หนอง ได้มามากมายกินกันไม่หมด จึงนำมาทำปลาอย่างปลาเค็ม เก็บไว้ได้นานบางครั้งเหลือมากก็ขายไม่ได้ บางบ้านจึงมีความคิดที่นำใส่เรือ โดยล่องเรือไปขายที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อแลกมะพร้าว น้ำตาล เอามาเก็บไว้กินในฤดูต่อไป เพราะพื้นที่บ้านคลองลาดเป็นที่ต่ำและมีน้ำท่วมปลูกไม้ผลไม่ค่อยได้ ต่อมาเมื่อประชากรเพิ่มขึ้นจึงร่วมกันสร้างวัด เพราะประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยการนำของขุนประมูล เป็นผู้ริเริ่มการสร้างวัดและตั้งชื่อว่า “วัดคลองลาด” ตามสภาพของท้องที่และเรียกว่า “บ้านคลองลาด” มาจนทุกวันนี้

๑.๒ แผนที่หมู่บ้าน

๑.๓ พื้นที่ทั้งหมด ๑,๘๗๕ ไร่ หรือ ๓ ตารางกิโลเมตร

๑.๔ อาณาเขต

บ้านคอบลาด หมู่ที่ ๑๑ ตั้งอยู่ในตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ห่างจากอำเภอบางบ่อ ไปทางทิศเหนือ ประมาณ ๑๑ กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสมุทรปราการ ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๕ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๘ ตำบลบางระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	หมู่ที่ ๖ ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๕ ลักษณะภูมิประเทศ และลักษณะดิน

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ตั้งอยู่ริมคลองคอบลาด ซึ่งเป็นคลองสายหลักของหมู่บ้าน โดยจะเชื่อมติดกับคลองชวดไทร คลองสุคัน และคลองเล้าหมู จึงมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสำหรับเป็นพื้นที่เกษตรกรรม เช่น การเพาะปลูก ทำสวน ทำนา เลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง เป็นต้น เหมาะสำหรับการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำสวน และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๑.๖ ลักษณะภูมิอากาศ

อากาศเย็นไม่ร้อนจัด ในฤดูร้อนมีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากอิทธิพลของลมทะเลและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูฝนมีฝนตกมาก ฤดูหนาวไม่หนาวจนเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ๒๘.๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๑ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๖.๓ องศาเซลเซียส

๑.๗ จำนวนประชากร รวมทั้งสิ้น ๙๔๓ คน แยกเป็น ชาย ๔๖๘ คน หญิง ๔๗๖ คน

๑.๘ จำนวนครัวเรือน ๒๖๕ ครัวเรือน

๑.๙ การประกอบอาชีพ (อาชีพหลักของครัวเรือน)

(๑) อาชีพ เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	จำนวน	๒๐ คน
(๒) อาชีพ เกษตรกรเพาะปลูกข้าว	จำนวน	๕ คน
(๓) อาชีพ มะพร้าวและมะม่วง	จำนวน	๓ คน
(๔) อาชีพ รับจ้างนอกภาคการเกษตร	จำนวน	๖๕๐ คน

๑.๑๐ หมู่บ้าน มีรายได้ ๔๗,๗๐๐,๐๐๐ บาท/ปี รายจ่าย ๔๒,๔๐๐,๐๐๐ บาท/ปี

มีหนี้สิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๑๑ จำนวนกลุ่มกิจกรรม / อาชีพ จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่

- (๑) กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านคอบลาด
- (๒) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลานิลคุณภาพบ้านคอบลาด

๑.๑๒ กองทุนในหมู่บ้าน มีจำนวน ๑ กองทุน ดังนี้

- (๑) ชื่อกองทุนหมู่บ้าน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางบ่อ มีงบประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๑๓ ข้อมูลคมนาคม/สาธารณูปโภค

- (๑) การเดินทางเข้าหมู่บ้าน

จากที่ว่าการอำเภอบางบ่อ มุ่งหน้าทิศตะวันออกเฉียงเหนือตามถนนหมายเลข ๓๑๑๗ ไปยัง ถนนเพชรรัตน์ กลับรถไปใช้ทางคูขนานถนนเพชรรัตน์ เลี้ยวซ้ายไปทางถนนรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ข้ามถนนกรุงเทพ - ชลบุรี มอเตอร์เวย์ (หมายเลข ๗)

(๒) สาธารณูปโภค

- การคมนาคม :

- ถนนรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี เป็นถนนที่เชื่อมจากถนนเพชรรัตน์ กับตำบลเป็ริงและถนนอ่อนนุช - ลาดกระบัง
- ซอยเลียบบถนนถนนกรุงเทพ - ชลบุรี มอเตอร์เวย์ (หมายเลข ๗)

- การไฟฟ้า : มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน โดยใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง

- การประปา : มีน้ำประปาของการประปานครหลวงใช้ครอบคลุมทุกหมู่ แต่ยังไม่ทั่วถึงทุกหลังคาเรือน และมีบางส่วนใช้น้ำจากบ่อบาดาลในพื้นที่

- โทรศัพท์ : ประชาชนส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

(๓) แหล่งน้ำ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ คลองคอลาด คลองกาหลง คลองชวดไทร คลองสุคัน และคลองเล่าหมู

- ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี ประมาณ ๑.๓๐๐ มิลลิเมตร โดยจะมีปริมาณน้ำฝนมากในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน และจะมีปริมาณน้ำฝนน้อยในช่วงเดือนพฤศจิกายน-มกราคม

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๒๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๕ ของครัวเรือนทั้งหมด

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ทั้งหมด ไร่ แบ่งเป็น

(๑) ที่นา ๑๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๒) ไม้ผล/ไม้ยืนต้น (มะม่วง มะพร้าว) ๓๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๗ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๓) พืชผัก (ตะไคร้) ๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๕ ของพื้นที่ทั้งหมด

(๔) ปลูกปาล์ม - กุ้งขาว ๒๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๙ ของพื้นที่ทั้งหมด

๒.๓ ลักษณะดิน

ชุดดินกลุ่มที่ ๓ ซึ่งเป็นกลุ่มชุดดินเหนียวที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะแตกกระแหงเป็นร่องลึกโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งและมีรอยอุ้มน้ำในดินดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีแดงปะปน หรือพบผลึกยิปซั่ม ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) ๗.๐ - ๘.๕ ทั้พบอยู่บนตะกอนทะเลสีเขียวมะกอกที่ความลึกประมาณ ๑๐๐ - ๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน และพบเปลือกหอยปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้น-ลงอยู่ในรอบปีอาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง

๒.๔ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ได้แก่ คลองคอลาด คลองกาหลง และคลองอ้อม

๒.๕ สินค้าเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

- (๑) ปลายินิล - กุ้งขาว เกษตรกร ๒๐ ราย พื้นที่เลี้ยง ๒๕๐ ไร่ ผลผลิต ๗,๙๐๐ กิโลกรัม/ปี
- (๒) ข้าวนาปี เกษตรกร ๕ ราย พื้นที่ปลูก ๑๓๐ ไร่ ผลผลิต ๖๒๓ กิโลกรัม/ไร่/ฤดู
- (๓) ไม้ผล/ไม้ยืนต้น (มะม่วง มะพร้าว) เกษตรกร ๓ ราย พื้นที่ปลูก ๓๕๐ ไร่ ผลผลิต ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี
- (๔) ตะไคร้ เกษตรกร ๑ ราย พื้นที่ปลูก ๑ ไร่ ผลผลิต ๒๐๐ กิโลกรัม/ไร่/ปี

๒.๖ สินค้าเกษตรของหมู่บ้านที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

- (๑) ปลายินิล ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๑๑ ราย

๒.๗ แหล่งตลาดรองรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ คือ ได้แก่

- (๑) สินค้าปลายินิล มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิตที่บ่อ (ส่วนใหญ่ขยายปลาเป็น/ปลาอ็อค)
- (๒) สินค้ากุ้งกับร้านแพรับซื้อกุ้งในพื้นที่อำเภอบางบ่อ

๒.๘ จำนวนกลุ่มเกษตรกร มีจำนวน - กลุ่ม

๒.๙ อาสาสมัครเกษตรของหมู่บ้าน ทั้งหมด ๖ ราย แบ่งเป็น

- ด้านเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๒ ราย ได้แก่
 - (๑) นายสอาด พรหมศาสตร์
 - (๒) นายเพทาย ปันมา
- ด้านประมง จำนวน ๑ ราย ได้แก่ นายสุภาพ สุขงาม
- ด้านสหกรณ์ จำนวน ๑ ราย ได้แก่ นายชาญ แสวงทรัพย์
- ด้านเกษตรหมู่บ้าน (มูลค่าสูง) ได้แก่
 - (๑) นายบุญชู ปานม่วง
 - (๒) นายรณยศ ภูหาล้า
 - (๓) นางสาวสุพรรณ ใจมานะ

๒.๑๐ แผนงานโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (งบปกติ งบจังหวัด/กลุ่มจังหวัด งบอื่นๆ)

ลำดับ ที่	โครงการ/กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)		แหล่ง งบประมาณ	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗		
๑	การเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลายินิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร : กิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรในการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงปลายินิลจังหวัดสมุทรปราการ ให้ได้มาตรฐาน		๑๖๐,๐๐๐ (ทั้งจังหวัด เป้าหมาย ๕๐ ราย)	งบพัฒนา จังหวัด	๑. สนง. ประมงจังหวัด ๓. สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ ๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๑.๑ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน หรือสภาพแวดล้อมภายใน

๑) จุดแข็ง คือ

- ๑.๑) มีผู้รู้ด้านประมง การเลี้ยงปลานิล – กุ้งขาว
- ๑.๒) มีคลองสาธารณะไหลผ่านเพื่อการเกษตรหลายสาย
- ๑.๓) คนในชุมชนมีความร่วมมือ สามัคคี และมีผู้นำที่เข้มแข็ง

๒) จุดอ่อน คือ

- ๒.๑) ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนมาก อัตราการเกิดต่ำ วัยแรงงานลดลง
- ๒.๒) ขาดอำนาจการต่อรองสินค้า
- ๒.๓) สินค้าแปรรูปของชุมชน เช่น ใส่อั่วปลานิล เป็นต้น ยังไม่ได้รับมาตรฐานสินค้า อย.
- ๒.๔) การส่งเสริมอาชีพขาดความต่อเนื่อง
- ๒.๕) ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปสินค้าที่หลากหลาย และการทำการตลาดออนไลน์
- ๒.๖) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า

๑.๒ การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก หรือสภาพแวดล้อมภายนอก

๑) โอกาส คือ

- ๑.๑) ทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี มีการประกอบอาชีพได้หลากหลาย
- ๑.๒) อยู่ใกล้แหล่งชุมชน และนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่
- ๑.๓) การสนับสนุนจากภาครัฐในการให้ความรู้ด้านต่างๆ

๒) อุปสรรค คือ

- ๒.๑) ต้นทุนการผลิตสูง ภาษีภาครัฐ
- ๒.๒) ราคาสินค้าเกษตรกำหนดโดยพ่อค้าคนกลาง
- ๒.๓) สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง อากาศร้อนจัด
- ๒.๔) น้ำเสียจากแหล่งชุมชนสู่คลองสาธารณะ รวมทั้งน้ำแล้ง และน้ำท่วม
- ๒.๕) งบประมาณในการทำโครงการไม่ต่อเนื่อง ขาดการต่อยอด

๒. การวิเคราะห์ปัญหาด้านการเกษตรของหมู่บ้าน

๒.๑ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง

สาเหตุ : อาหารปลาสำเร็จรูปราคาสูง น้ำมันและไฟฟ้ามีการปรับราคาสูงขึ้น

แนวทางการแก้ไข :

- พัฒนาแหล่งผลิตจุลินทรีย์สำหรับเลี้ยงปลาของกลุ่มผู้เลี้ยงปลานิลในหมู่บ้าน
- อบรมเชิงปฏิบัติการทำอาหารปลานิลแบบต้นทุนต่ำ และการทำจุลินทรีย์
- อบรมเชิงปฏิบัติการทำจุลินทรีย์สำหรับเลี้ยงปลานิล
- ศึกษาดูงานแปลงต้นแบบที่มีการทำอาหารปลานิลแบบต้นทุนต่ำ

๒.๒ ปัญหาโรคระบาดในสัตว์น้ำ

สาเหตุ : จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่ฉับพลัน ปัญหาน้ำเสีย

แนวทางการแก้ไข : อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดการโรคระบาดในสัตว์น้ำ

๒.๓ ปัญหาราคาผลผลิตปลานิล – กุ้งขาว ต่ำ

สาเหตุ : - พ่อค้าคนกลางเป็นผู้กำหนดราคา และสินค้าปลานิลยังไม่มีมาตรฐานสินค้าประมง มกษ.

- เกษตรกรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า และความรู้เกี่ยวกับการทำการตลาดออนไลน์เพื่อจำหน่ายสินค้าแปรรูป

แนวทางการแก้ไข :

- อบรมให้ความรู้และส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าประมง
- อบรมความรู้พื้นฐานด้านการตลาดออนไลน์

ส่วนที่ ๓

แผนงาน/โครงการด้านการเกษตรตามความต้องการของหมู่บ้าน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำร่วม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๑	การเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๑๖๐,๐๐๐	ทั้งจังหวัด สมุทรปราการ มีเป้าหมาย ๕๐ ราย/ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑ วัน	<ul style="list-style-type: none"> - การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรในการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงปลานิลจังหวัดสมุทรปราการให้ได้มาตรฐาน หลักสูตรการรับรองมาตรฐาน มกษ. ๗๔๓๕ -๒๕๖๓ (ชื่อเต็ม คือ มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. ๗๔๓๖-๒๕๖๓) โดยวิทยากรภาครัฐ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ วัน - การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยแนวทาง BCG Model โดยวิทยากรภาครัฐ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ วัน - การอบรมให้ความรู้การปลูกตะไคร้คุณภาพส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้ โดยวิทยากรภาครัฐ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ วัน - การอบรมเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดออนไลน์ โดยวิทยากรภาครัฐ ระยะเวลาดำเนินการ ๑ วัน 			✓	สำนักงานประมงจังหวัด

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	เป้าหมาย/ ระยะเวลาดำเนินการ	รายละเอียด/วิธีดำเนินการ	วิธีการดำเนินการ (ระบุ ✓)			หมายเหตุ (หน่วยดำเนินงาน)
					ทำเอง	ทำรวม	หน่วยงานอื่นทำให้	
๒.	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงาน “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”	คนละ ๗,๐๐๐	ทั้งจังหวัดสมุทรปราการ มีเป้าหมาย ๕๐ ราย/ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๒ วัน	มี ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน” จำนวน ๑ วัน ๒. การศึกษาดูงานแปลงต้นแบบที่มีการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน จำนวน ๑ วัน			✓	- สำนักงานประมงจังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๓.	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล	คนละ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐	ทั้งจังหวัดสมุทรปราการ มีเป้าหมาย ๕๐ ราย/ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ /๒๕๖๙ จำนวน ๑ วัน	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล จากวิทยากรต้นแบบ และวิทยากรภาครัฐ พร้อมทั้งให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกปฏิบัติการทำจุลินทรีย์ที่เหมาะสมกับการเลี้ยงปลานิล จำนวน ๑ วัน			✓	สำนักงานประมงจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๔.	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การปลูกตะไคร้มาตรฐานการส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้”	๕,๐๐๐ บาท งบปกติ หรือ งบจังหวัด	พื้นที่ตำบลบางป่อ อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ	มี ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑. อบรมเชิงปฏิบัติการปลูกตะไคร้มาตรฐานส่งออก จำนวน ๒๐ ราย ๒. ศึกษาดูงานพื้นที่ปลูกตะไคร้ริมบ่อปลามาตรฐานส่งออก จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง			✓	- สำนักงานเกษตรจังหวัด - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ - สำนักงานเกษตรอำเภอ

ส่วนที่ ๔

โครงการแบบย่อ (Project idea) ด้านการเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

๑. โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	การเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอบางป่อทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจากในอดีตที่นิยมปลูกข้าวทำนา เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ติดกับทะเลจึงได้รับผลกระทบจากน้ำเค็มที่รุกเข้ามาในพื้นที่มากขึ้นประกอบกับรัฐสนับสนุนให้มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมและได้ก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งจึงทำให้เกษตรกรขายที่ดินและเลิกทำนา และส่วนมากเลี้ยงปลานิลร่วมกับกุ้งขาว เพราะสามารถเพาะเลี้ยงในสภาพน้ำที่มีความเค็มได้ ระยะเวลาการให้อาหารเพื่อเลี้ยงปลานิลให้ได้ขนาดที่ตลาดต้องการ ใช้เวลาประมาณ ๘-๑๒ เดือน</p> <p>ตำบลบางป่อ อำเภอบางป่อ มีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิล ร่วมกับกุ้งขาวจำนวนมาก แต่ปัจจุบันประสบปัญหาจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น อีกทั้งสภาพอากาศที่มีความผันผวนมีอากาศร้อน และปัญหาน้ำเสียในแหล่งน้ำสาธารณะจึงส่งผลให้เกษตรกรพบกับปัญหาโรคระบาดในปลานิลจากคุณภาพน้ำที่ไม่ดีและอากาศที่ร้อนจัด ทำให้ผู้เพาะเลี้ยงปลานิล กุ้งขาว มีผลผลิตปลานิลน้อย และยังไม่ได้ราคาเนื่องจากต้องขายผ่านพ่อค้าคนกลางที่มารับซื้อที่บ่อ ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิล กุ้งขาว มีศักยภาพการผลิตเพิ่มขึ้น จึงควรมีการพัฒนาศักยภาพผู้เพาะเลี้ยงปลานิล กุ้งขาว ตลอดห่วงโซ่การผลิต ทั้งความรู้เกี่ยวกับการจัดการโรคระบาดในปลา การส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงของกรมประมง รวมทั้งฝึกปฏิบัติการแปรรูปปลานิลเพื่อเพิ่มมูลค่าและสอนเทคนิคการขายผ่านช่องทางออนไลน์ต่างๆ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการโรคระบาดในสัตว์น้ำ</p> <p>๒) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้รับมาตรฐาน</p> <p>๓) เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป และการตลาดออนไลน์</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลานิล กุ้งขาว รุ่นละ ๕๐ ราย
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอบางป่อ อำเภอบางพลี อำเภอบางเสาธงและอำเภอเมืองสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	การเพิ่มศักยภาพการผลิตและส่งเสริมการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงปลานิลให้ได้รับมาตรฐาน เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกรในการพัฒนาฟาร์มเลี้ยงปลานิลจังหวัดสมุทรปราการ ให้ได้มาตรฐาน ประกอบด้วย

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	- หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับการจัดการโรคในปลา โดยวิทยากรภาครัฐ - หลักสูตรเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี สำหรับฟาร์มสัตว์น้ำเพื่อการบริโภคมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ.๗๔๓๖-๒๕๖๓ โดยวิทยากรภาครัฐ ๑๖๐,๐๐๐ บาท (ทั้งจังหวัด) กลุ่มเป้าหมาย ๕๐ คน สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานประมงอำเภอ -
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การพัฒนาผลิตภัณฑ์และการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยแนวทาง BCG Model ๑๕๖,๔๐๐ บาท บาท (ทั้งจังหวัด) กลุ่มเป้าหมาย ๔๐ คน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การส่งเสริมการปลูกตะไคร้คุณภาพส่งออก เพื่อเพิ่มรายได้ คนละ ๓,๐๐๐ บาท กลุ่มเป้าหมาย ๔๐ คน สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ
๖.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	การอบรมเพิ่มศักยภาพด้านการตลาดออนไลน์ คนละ ๓,๐๐๐ บาท กลุ่มเป้าหมาย ๔๐ คน สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานประมงจังหวัด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานประมงอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	พฤษภาคม ๒๕๖๗ – ธันวาคม ๒๕๗๐
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	เฉลี่ยคนละ ๑๓,๐๐๐ บาทต่อคน งบประมาณจังหวัด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการโรคระบาดในสัตว์น้ำ ๒) เกษตรกรได้รับองค์ความรู้เพื่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน กรมประมง ๓) เกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการแปรรูป และการตลาดออนไลน์

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑) เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น อัตราการรอดปลานิลสูง</p> <p>๒) เกษตรกรสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำจากการได้รับมาตรฐานกรมประมง</p> <p>๓) ประชาชนผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากบริโภคผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ปลอดภัย มีคุณภาพได้มาตรฐาน</p> <p>๔) เกษตรกรมีการแปรรูปสินค้าปลานิล สร้างรายได้เพิ่มขึ้น</p>

๒. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน”
๒. หลักการและเหตุผล	<p>อาหารสัตว์น้ำถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจอย่างปลานิลเพื่อเป็นอาชีพ ซึ่งมีการใช้อาหารสำเร็จรูปเป็นหลักและแน่นอนว่าอาหารที่มีคุณภาพและโภชนาการสูงย่อมส่งผลให้ปลานิลมีการเจริญเติบโตที่ดีและแข็งแรง ปัจจุบันมีบริษัทผู้ผลิตอาหารสัตว์น้ำเป็นจำนวนมาก แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลยังคงประสบปัญหาต้นทุนการเลี้ยงที่เพิ่มขึ้นจากราคาอาหารสัตว์น้ำที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากต้นทุนการเลี้ยงปลานิลส่วนใหญ่ถูกใช้เป็นค่าอาหารสัตว์น้ำมากกว่าร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนการเลี้ยงทั้งหมด ความท้าทายของเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในปัจจุบันจึงเป็นความพยายามในการลดต้นทุนการเลี้ยง โดยหาแนวทางลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์น้ำแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพ ปรับประยุกต์ใช้หลักวิชาการอาหารสัตว์น้ำควบคู่ไปกับการเลือกใช้อัตถุดิบที่ราคาเหมาะสมไว้ใช้เอง ทักษะการผลิตอาหารสัตว์น้ำนี้จึงเป็นสิ่งที่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลจำเป็นต้องเรียนรู้และให้ความสำคัญเป็นพิเศษ</p> <p>การนำเอาองค์ความรู้ตามหลักวิชาการ เทคนิค และประสบการณ์ในการเลี้ยงปลานิลมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทและสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ เช่น การผลิตอาหารสัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ รวมถึงการใช้อัตถุดิบสำหรับผลิตอาหารสัตว์น้ำที่สามารถหาได้และมีราคาเหมาะสมทดแทนโดยไม่ทำให้การเจริญเติบโตของสัตว์น้ำลดลง นับเป็นแนวทางการจัดการด้านอาหารสัตว์น้ำเพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลได้เป็นอย่างดี และยังช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลช่วยเพิ่มรายได้ ตลอดจนทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลเกิดความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงเป็นที่มาของโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน” ในพื้นที่ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตปลานิลขนาดใหญ่และสำคัญของจังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>นอกจากนี้ โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน” ยังสอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการยกระดับสินค้าเกษตรและเสริมศักยภาพเกษตรกร โดยช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถเข้าถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมทั้งเกิดระบบการผลิตภาคการเกษตรที่ได้มาตรฐาน สามารถยกระดับการผลิต ตลอดจนรายได้ของตนเองให้สูงขึ้นได้อย่างยั่งยืน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เพื่อถ่ายทอดเทคนิควิธีการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน ๒) เพื่อช่วยเหลือด้านการลดต้นทุนอาหารในปลานิล ๓) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้การผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน จำนวน ๒๐ ราย ๒) จำนวนเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ มีต้นทุนการผลิตด้านอาหารปลานิลลดลง ๓) เกษตรกร ร้อยละ ๑๐๐ สามารถผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุนด้วยตนเองได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ฝึกอบรมการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุน จำนวน ๒๐ ราย ๓๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ศึกษาดูงานแหล่งผลิตอาหารสัตว์น้ำต้นทุนต่ำที่ประสบความสำเร็จ นอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง ๑๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	ประมาณ ๕๐,๐๐๐ งบพัฒนาจังหวัด และ/หรืองบประมาณ
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตอาหารปลานิลแบบลดต้นทุนด้วยตนเองได้ ๒) เกิดอาหารปลานิลที่ใช้วิธีผลิตด้วยกระบวนการแบบลดต้นทุน ๓) เกษตรกรผู้ผ่านการอบรมสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารปลานิล ๕) นโยบายการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการขับเคลื่อน
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรสามารถเลี้ยงและผลิตปลานิลได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนสามารถลดการพึ่งพาจากภายนอก ๒) ระดับความมั่นคงทางอาหาร (ด้านประมง) ของหมู่บ้านและจังหวัดสมุทรปราการเพิ่มสูงขึ้น ๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและยกระดับรายได้ของตนเอง ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ๔) เกษตรกรสามารถบูรณาการความรู้และนำแนวคิดจากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำประมงในพื้นที่ของตนเอง

๓. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล
๒. หลักการและเหตุผล	<p>ปลานิลเป็นปลาที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงทางอาหารของประเทศไทย เนื่องจากสร้างรายได้จากการส่งออกหลายล้านบาทและเป็นที่นิยมของผู้บริโภค ปัจจุบันธุรกิจเพาะเลี้ยงปลานิลมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากตลาดมีความต้องการสูง ประกอบกับเป็นปลาที่เลี้ยงง่าย เจริญเติบโตเร็ว และมีสารอาหารประเภทโปรตีนสูง ในขณะเดียวกัน ปัญหาสำคัญที่ยังคงพบในการเพาะเลี้ยงปลานิลคือความต้านทานต่อโรคดำ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ปลามีอัตราการป่วยและตายสูง โดยเกี่ยวข้องกับปัญหาคุณภาพน้ำที่เป็นผลโดยตรงจากการย่อยสลายของอินทรีย์สารในน้ำภายในบ่อเลี้ยง รวมทั้งปัญหาราคาอาหารและอาหารเสริมสำหรับสัตว์น้ำที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญของธุรกิจเพาะเลี้ยงปลานิลสูงขึ้นตามไปด้วย</p> <p>จากประเด็นปัญหาที่พบดังกล่าว การพัฒนาวิธีการเพาะเลี้ยงปลานิลให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน จำเป็นต้องใช้ ‘จุลินทรีย์’ เพื่อเป็นอาหารเสริมซึ่งจะช่วยให้การปรับสมดุลของระบบทางเดินอาหารทำให้ปลาสามารถดูดซึมสารอาหารได้ดี มีการเจริญเติบโตดีขึ้น และช่วยเสริมสุขภาพสร้างภูมิคุ้มกันในปลา ทำให้มีความต้านทานโรคสูงขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยย่อยสลายอินทรีย์สารในน้ำทำให้สภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยงเข้าสู่ภาวะสมดุล คุณภาพน้ำดีขึ้น ลดการเจริญเติบโตของเชื้อก่อโรค ตลอดจนช่วยลดการสะสมของตะกอนเลน และบำบัดพื้นบ่อเลี้ยงได้อีกด้วย</p> <p>อย่างไรก็ตาม การใช้จุลินทรีย์ในบ่อเลี้ยงปลานิลยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงยึดติดกับวิธีการเพาะเลี้ยงแบบเดิม รวมทั้งจุลินทรีย์พร้อมใช้สำหรับเป็นอาหารเสริมมีราคาสูง การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตจุลินทรีย์สำหรับใช้เอง และการอบรมวิธีใช้จุลินทรีย์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่เกษตรกรจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยต้องสร้างทางเลือกต้นทุนต่ำแก่เกษตรกรผ่านการใช้วัตถุดิบตั้งต้นสำหรับผลิตจุลินทรีย์ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น จึงเป็นที่มาของโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล ในพื้นที่ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตปลานิลขนาดใหญ่ของจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งมีเกษตรกรผู้นำที่สามารถผลิตใช้จุลินทรีย์เพื่อการเพาะเลี้ยงปลานิลของตนเองจนประสบความสำเร็จ และสามารถเป็นต้นแบบที่ดีแก่เกษตรกรรายอื่น</p> <p>อนึ่ง โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิลนี้ นับเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรแบบประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ตลอดจนยกระดับเกษตรกรเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ในเป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารส่งเสริมเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนด้วย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลา ๒) เพื่อช่วยเหลือด้านการลดต้นทุนอาหารเสริมในปลา ๓) เพื่อช่วยลดโอกาสการก่อโรครายในบ่อเลี้ยงปลา ๔) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑) เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดความรู้การผลิตและการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลา จำนวน ๒๐ ราย ๒) เกษตรกร ร้อยละ ๑๐๐ สามารถผลิตและใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลาได้ด้วยตนเองได้ ๓) จำนวนเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ มีต้นทุนการผลิตด้านอาหารเสริม ปลา ลดลง ๔) จำนวนบ่อเลี้ยงของเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า ๕ บ่อ มีคุณภาพน้ำเหมาะสม ตามเกณฑ์การเพาะเลี้ยงและไม่พบการเกิดโรค
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลา
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	อบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลา จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๓ ครั้ง ๒๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	จัดทำบ่อสาธิตการจัดการเลี้ยงปลาโดยใช้จุลินทรีย์ จำนวน ๑ แห่ง ๑๐,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๖.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	ศึกษาดูงานศูนย์การเรียนรู้ปลาหรือบ่อเลี้ยงผู้ประกอบการปลาที่ประสบความสำเร็จ นอกพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง ๑๕,๐๐๐ บาท สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ (ระยะเวลา ๒ ปีงบประมาณ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. งบประมาณ และแหล่ง งบประมาณ	ประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท งบประมาณจังหวัด และ/หรืองบปกติ
๑๐. ผลผลิต (Output)	<ul style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรมีความรู้และสามารถผลิตใช้จุลินทรีย์สำหรับเพาะเลี้ยงปลานิล ๒) เกิดจุลินทรีย์พร้อมใช้ ซึ่งเป็นทั้งอาหารเสริมสำหรับปลานิล ช่วยปรับสภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยง ลดการก่อโรคในปลานิล และช่วยบำบัดพื้นบ่อเลี้ยง ๓) เกษตรกรผู้ผ่านการอบรมสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารเสริมในปลานิล ๔) เกิดการปรับสภาพน้ำภายในบ่อเลี้ยงปลานิล ๕) นโยบายการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการขับเคลื่อน
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	<ul style="list-style-type: none"> ๑) เกษตรกรมีการจัดการการเลี้ยงอย่างยั่งยืน ควบคู่ไปกับการดูแลสิ่งแวดล้อม ๒) ระดับความมั่นคงทางอาหาร (ด้านประมง) ของหมู่บ้านและจังหวัดสมุทรปราการ เพิ่มสูงขึ้น ๓) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนและยกระดับรายได้ของตนเอง ตลอดจนมีคุณภาพชีวิต ดีขึ้น ๔) เกษตรกรสามารถบูรณาการความรู้และนำแนวคิดจากพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จมา ประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำประมงในพื้นที่ของตนเอง

๔. โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การปลูกข่ามาตรฐานการส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้”

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การปลูกข่ามาตรฐานการส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้”
๒. หลักการและเหตุผล	<p>พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ของอำเภอบางบ่อเป็นพื้นที่นาข้าวและพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา ในส่วนของพื้นที่บ่อเลี้ยงปลานั้น พบว่า ยังมีบางบริเวณที่เกษตรกรยังใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ อาทิ บริเวณริมขอบบ่อ ประกอบกับปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น และปัญหาราคาสินค้าสัตว์น้ำตกต่ำ ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาด้านเงินทุน จำเป็นต้องหารายได้เสริม นอกเหนือจากการประกอบอาชีพหลัก</p> <p>ข่าเป็นพืชอาหารที่บริโภคกันทุกครัวเรือนและเหมาะกับการปลูกบริเวณริมขอบบ่อเลี้ยงปลา จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการสร้างรายได้เสริมให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาโดยการปลูกข่าบริเวณขอบบ่อควบคู่กับการเลี้ยงปลา นอกจากปลาในบ่อจะสามารถจับเพื่อจำหน่ายได้แล้ว ข่าบริเวณขอบบ่อก็สามารถขายสดหรือแปรรูปจำหน่ายได้ด้วยอีกเช่นเดียวกัน ซึ่งเป็นการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ทางเกษตรกรรมอย่างคุ้มค่า</p> <p>นอกจากนี้ โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การปลูกข่ามาตรฐานการส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้” ยังสอดคล้องกับแนวนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการยกระดับสินค้าเกษตรและเสริมศักยภาพเกษตรกร โดยช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในพื้นที่สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสามารถยกระดับการผลิต ตลอดจนรายได้ของตนเองให้สูงขึ้นได้อย่างยั่งยืน</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑) เพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกข่ามาตรฐานส่งออก</p> <p>๒) เพื่อสร้างรายได้เพิ่มจากการปลูกข่าริมบ่อปลานิล</p> <p>๓) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑) เกษตรกรได้รับการอบรมและถ่ายทอดการปลูกข่ามาตรฐานส่งออก จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๒) จำนวนเกษตรกรผู้เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกข่าในปีที่ ๒ หลังการฝึกอบรม</p> <p>๓) เกษตรกร ร้อยละ ๑๐๐ ที่ผ่านการฝึกอบรมมีการปลูกข่าริมบ่อปลาเพื่อสร้างรายได้เพิ่ม</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลบางบ่อ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
๖. กิจกรรมหลัก	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การปลูกข่ามาตรฐานการส่งออกเพื่อเพิ่มรายได้”
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<p>อบรมเชิงปฏิบัติการปลูกข่ามาตรฐานส่งออก จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานประมงอำเภอ</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ หน่วยงานร่วม ดำเนินการ	<p>ศึกษาดูงานพื้นที่ปลูกข่าริมบ่อปลามาตรฐานส่งออก จำนวน ๒๐ ราย จำนวน ๑ แห่ง</p> <p>๑๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ</p> <p>สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
๙. งบประมาณ และแหล่งงบประมาณ	ประมาณ ๕๐,๐๐๐ งบพัฒนาจังหวัด และ/หรือ งบปกติ
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) เกษตรกรมีความรู้การปลูกขำริมบ่อปลาเพิ่มรายได้ ๒) นโยบายการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับการขับเคลื่อน
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรสามารถเพิ่มรายได้จากการปลูกขำริมบ่อปลาร้อยละ ๒๕ ในปี ๒ หลังการดำเนินการ